

ἜΤΟΣ Γ'.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΣΑΡΥΡΙΚΗ

ΑΡΙΘ. 130

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΓΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 10

Τιμή ετησίας συνδρομῆς προπληρωτίας διὰ μὲν τὸ Ἐσωτερικὸν δραχμαὶ νῆαι 12, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν 20.
Τὸ Γραφεῖον τῆς ἐφημερίδος, ἐπὶ τῆς οδοῦ Σταδίου ἀριθ. 14 ἀπέναντι τῆς Γενικῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9 Αὐγούστου 1881.

Ἐν τῶν ψυχολογικῶν φαινομένων τῶν νεωτέρων ἐλλήνων, τὸ ὁποῖον προδίδει ἀφθονοὺς ἀσιατικὸν αἷμα, εἶναι ἡ ἐκθέκετος τάσις των εἰς τὸ νὰ πιστεύωσιν εἰς τὰ θαύματα. Πλεῖστα γεγονότα τοῦ πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ αὐτῶν βίου δὲν ἔχουσιν ἄλλην ἐρμηνείαν. Ὁ Ἕλληνας δὲν πιστεύει κατ' οὐσίαν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀνέλιξιν τῶν γινομένων, ὡς συνεπειῶν ἀναγκαιῶν ὠρισμένων αἰτίων. Δὲν λέγομεν διὰ τοῦτο, ὅτι εἶναι καὶ θρησκός. Πολλοὺ γὰρ καὶ δεῖ. Ἀλλ' ἔχει ἀφελητὴν πίστιν εἰς τὸ ἀπροσδόκητον, πάντοτε πρὸς ὄφελός του ἐννοεῖται, διότι τὸ σύμπαν, ὁ κόσμος, τὰ ἔθνη, οἱ νόμοι τῆς ἱστορίας καὶ οἱ νόμοι αὐτοὶ τῆς φύσεως, πρέπει νὰ ὑποχωρήσωσιν εἰς τὸ συμφέρον του. Ἴδου δικτὶ οἱ ἀγαθοὶ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν ἐπίστευον, ὅτι ἡ καταφρόνησις ὄλων καὶ τῶν στοιχειωδωστῶν κινῶν τῆς ὑμεινῆς, δὲν ἠδύναντο ποτὲ νὰ ἐκθέσωσιν εἰς ὀλεθρίαν τινὰ ἐπιδημίαν τοὺς πανταχόθεν τῆς γῆς ἐνταῦθα συρρέοντες γησιόους ἀπόγονους τῶν πρώτων γενῶν τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν, οἵτινες ἀναγκαιῶς θὰ ζήσωσι καὶ θὰ γηράσωσιν ἕνα ἐκπληρώσωσι τὸν μέγαν καὶ σωτήριον διὰ τὴν οἰκουμένην προορισμὸν των.

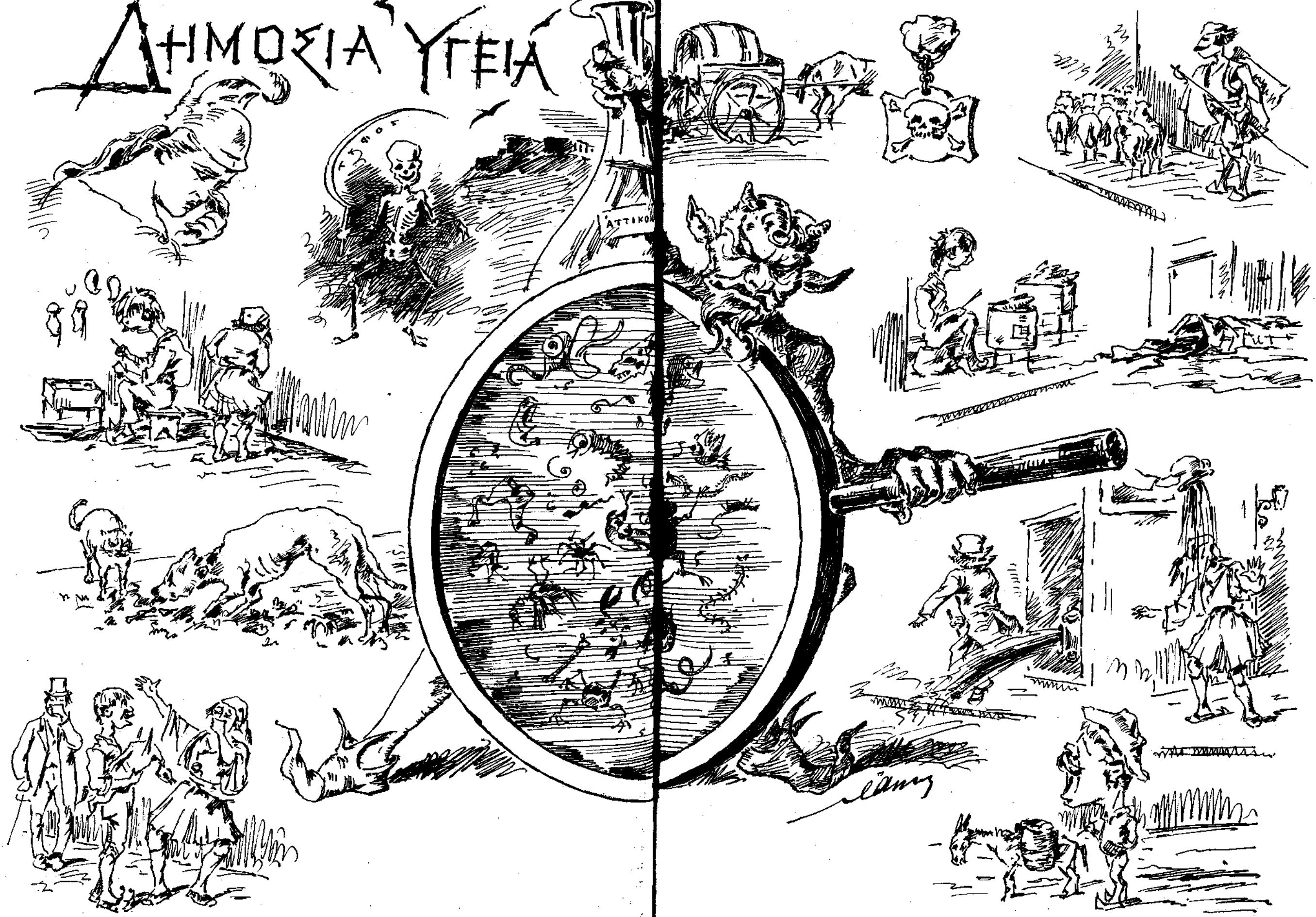
Διὰ τοὺς κοινούς εὐρωπαϊκούς ὑπάρχουσι κλάδοι τῶν διοικητικῶν ἐπιστημῶν, οἵτινες ὀνομάζονται ἱατρικὴ ἀστυνομία, ὑγειονομικὴ ἀστυνομία, δημοσὶκὴ ὑγειονομία, κτλ. Ἀλλὰ ταῦτα ἀπαιτοῦσι μακρὰν ἐργασίαν, μελέτας θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς, εἰς τὰς ὁποίας τὸ περιούσιον ἔθνος δὲν χάνεται.

Οἱ ἡγέται του καὶ οἱ δημοσιογράφοι του ἐκθύμως ἀσχολοῦνται τίς μᾶλλον νὰ συκοφαντήσωσιν τὸν ἕτερον, καταγί-

νοντι ν' ἀποδείξωσι πῶς διὰ τῆς ἐκτέκτου διπλωματικῆς δεξιότητός των ἐν Ἀθήναις, ἐν Βερολίνῳ, ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῶν μεγάλων Δυνάμεων πρωτεύουσιν, ἐβόλυν εἰς τὸν σάκκον τὰς κουτὰς ταύτας Δυνάμεις, πῶς ὠργάνωσιν τὸν πρῶτον στρατὸν τοῦ κόσμου καὶ πῶς ἀπ' ἐναντίας ἀπέτυχον εἰς ὅλα ταῦτα οἱ ἀντίπαλοί των. Εἰς μάλιστα τῶν πολιτικῶν ἐπενοήσεν ὁ ἀσπλαγχνος, νὰ δημοσιεύσῃ ἤδη ἀπὸ πέντε μηνῶν ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων ἕκκτον πενήτηκοντα κύρια ἄρθρα. Ὑποδεικνύομεν εἰς τὸ ἱατροσυνέδριον καὶ τὰ ἄρθρα ταῦτα, ὡς συντελέσαντα εἰς τὰ ἐπικρατοῦντα νευρικὰ καὶ κοιλικὰ συμπτώματα. Εἰς τὰς φλυκίρας ταύτας προστίθενται καὶ ἀτελεύτητοι φλυκίρι περὶ πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν θεωριῶν, καὶ περὶ τοῦ πῶς κατὰ νόμον θ' ἀφομοιωθῶσιν οἱ ῥηγιάδες, ἐνῶ οὐδὲ λόγος γίνεται περὶ τοῦ κυριωτάτου ἐν Ἑλλάδι θεσμοῦ, ἤτοι τοῦ βουλευτοῦ. Εἰς ταῦτα καταγίνεταί ὁ παρ' ἡμῶν πολιτικὸς τύπος, ἐκτός τινων ἐξαιρέσεων, ἐν αἷς πρωτεύει ἡ φίλη Ἐφημερίς, τὰ δὲ τῆς ὑγείας θὰ βχθίσωσι κατ' εὐχὴν, ἀφοῦ δὲ ὁ Ἕλληνας εἶναι ἀτρωτος.

Ἀλλὰ κάλλιον πολὺ θὰ ἔκαμνον οἱ ἀνω εἰρημένοι, ἐὰν ἀντὶ τῶν μεγάλων διπλωματικῶν, πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα κείνται ὑπεράνω τοῦ ἐπιπέδου τῶν περὶ τὴν ἀγωγῆς των, ἐάν, λέγομεν, ἡσχολοῦντο εἰς τὰ πρακτικὰ ζητήματα. Παρὰ νὰ κάμνον λόγου χάριν οἱ Ἀρχοντες ἡμῶν γελοῖα γράμματα καὶ ψηφίσματα πρὸς τοὺς μεγάλους ξένους, κάλλιον θὰ ἔκαμναν ν' ἀσχοληθῶσι πῶς νὰ φέρωσι δικαιοκρινέτους καὶ δεδοκιμασμένους εὐρωπαϊκούς ὑδραυλικούς καὶ ὑπονομεῖς, καὶ πῶς νὰ ἐξοικονομήσωσι τὰ πρὸς γενετικὰ ἔργα ἀναγκαῖα μέσα. Εἰς ταῦτα ἀσχολούμενοι, θέλομεν κάλλιον ἐκπληροῦσιν τὸν περιωρισμὸν ἐκπολιτευτικὸν προορισμὸν μας, θέλομεν δ' ἀποφεύγει πολλοὺς ἐσωτερικούς καὶ ἐξωτερικούς κινδύνους, ἐπὶ πᾶσι δ' ἀποφεύγομεν τὸ γελοῖον.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ANEMOMAZΩΜΑΤΑ

Ἡ γνωμοδότησις τοῦ ἱατροσυνοδρίου εἶναι ἔργον τιμίων κομπογιαννιτῶν, ἐχόντων περίπου τὴν ἀπαιτούμενην γραφικὴν ἱκανότητα, ὅπως συντάξωσι τοὺς κοινοὺς τύπους, οἱ ὅποιοι πρὸ ἡμερῶν εἶναι εἰς τὰ στόματτα ὄλου τοῦ κόσμου. Μὴ ζητήσετέ τι ἐπιστημονικὸν εἰς τὴν ἐκθεσιν ταύτην. Ἡ δὲ τελευταία παράγραφος τῆς ἐκθέσεως περὶ τῶν λουτρῶν τοῦ κ. Δαμασκηνοῦ εἶναι ἀτελής ἐπικλήσις τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπικειλημμένως ἐκτεθέντων συμπερασμάτων τοῦ Ἀσμοδαίου. Τὰ λουτρά τοῦ κ. Δαμασκηνοῦ εἶναι καὶ διὰ τοὺς λουομένους ἐπιβλαβῆ καὶ διὰ τὴν δημοτικὴν ὑγείαν, δι' οὗς λόγους λεπτομερῶς ἐξεθέσαμεν καὶ πάντες ἐνόησαν. Ἡμέλησαν ὅμως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου οἱ ἀρμόδιοι νὰ ἐκτελέσωσι τὸ καθήκον των, διότι ἀνατολῆται ὄντες μόλις ἀφωπνίσθησαν ἀπέναντι προφανοῦς κινδύνου.

Τὴν ψυχρὰν ἐντύπωσιν τῆς κομπογιαννιτικῆς ἐκθέσεως τοῦ ἱατροσυνοδρίου ἐπαυροῦται ἡ ἐντύπωσις τῆς ἐν τῇ Πρωτῇ ἀξιολόγου ἐπιστολῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Κ. Π. Δηλιγιάννη. Εἶναι αὕτη ἡ πρώτη ἐπιστημονικὴ ἀληθῶς πραγματεία, ἣν ἀνέγνωμεν ἐπὶ τοῦ κατ'αὐτὰς συζητουμένου θέματος τῆς δημοτικῆς ὑγείας. Πρῶτος δὲ καὶ μόνος ὁ κ. Δηλιγιάννης ἐποίησε χρῆσιν τοῦ μικροσκοπίου πρὸς μελέτην τοῦ ὕδατος. Ἀπὸ ἐκεῖ ἔδει ν' ἀρχίσουν οἱ κκ. ἱατροσύνοδοι εἰς ἐπιλοτιμοῦντο νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὸ κοινὸν ἄλλως ἢ ὡς κομπογιαννίται. Ἐν τῇ πραγματείᾳ δὲ τοῦ κ. Δηλιγιάννη δύνανται νὰ λάβωσι νύξιν περὶ τῆς ἐπιπολασιότητος των καὶ μεγάλῳ σχημοὶ τινες δημοσιογράφοι πιστεύοντες, ὅτι τὰ ἐπιστημονικὰ ζητήματα λύονται, ὅπως τὰ πολιτιοδικηροτικά. Διότι, εἰάν οἱ κύριοι οὗτοι κατεῖχον τὰ στοιχεῖα των πρὸς τὴν ὑγιεινὴν σχετιζομένων γνώσεων, θὰ ἐγνώριζον μετὰ τῶν ἄλλων, ὅτι ὁ κόσμος τῶν μικροσκοπικῶν ὀργανισμῶν πληθύνεται μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος, ἥτοι κατὰ λόγον ἀντίστροφον πρὸς τὴν βραδύτητα μεθ' ἧς αὐξάνει ὁ Ἑλληνισμός.

Καὶ ὁ ἀτυχὴς Δαμασκηνός! Τὸν ἐπῆρε καὶ αὐτὸν ἡ μπόρα. Τὸ κακὸν τοῦ καλοῦ κ. Δαμασκηνοῦ εἶναι, ὅτι τὸ διυλιστήριον τοῦ νοῦς του δὲν καθαρίζει συνήθως ἀρκούντως τὸν γενναῖον οἶνον τῶν ἰδεῶν του, ἵνα ὁμιλήσωμεν καὶ ἡμεῖς ὡς ἀνατολῆται δι' ἀνατολικῶν μεταφορῶν. Οὕτως εἰς τὴν μετὰ τὴν μπόραν πρὸς τὸν Αἰῶνα ἐπιστολήν του, λέγει μὲν ὀρθῶς, ὅτι τὸ θαλάσσιον ὕδωρ δεόν νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς καθαρισμὸν τῶν ὑπονόμων καὶ καθημερινὴν πλῆσιν τῆς πόλεως, ὅπως καὶ εἰς ἄλλας παρὰ θαλάσσιους εὐρωπαϊκὰς πόλεις γίνεται, λησμονεῖ ὅμως νὰ προσθέσῃ, ὅτι πρὸς

τοῦτο ἀπαιτοῦνται δύο ὅροι· α') τέλειον σύστημα ὑπονόμων συγκεντρουμένων εἰς γενικὰς τινὰς ὑπονόμους πρὸς τὴν θαλάσσιον ἀγούσας καὶ β') ὄλας καὶ ὁδοὶ καὶ πλατεῖαι τῆς πόλεως νὰ ἦναι λιθόστρωτοι, καταλλήλως κεκλιμένοι καὶ δι' ὅπῳ μετὰ τῶν ὑπονόμων συγκοινωνοῦσαι, ὅπως ἐκείθεν φεύγῃ τὸ πλῆνον τὴν πόλιν θαλάσσιον ὕδωρ. Οὐχ ἤττον εἰς τὸν κ. Δαμασκηνὸν ἀνήκει ἡ τιμὴ, ὅτι ἀπέδειξεν εἰς τοὺς συμπολίτας του πόσον εὐχερῶς δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις τῆς θαλάσσης διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν πόλεων.

ΔΙΑΒΟΛΟΣΚΟΡΠΙΣΜΑΤΑ

Μετὰ τῶν πολλῶν σχεδίων, ἅτινα κατέκλυσαν τὰς ἀκοὰς μας ἐπὶ τῆς ἀθηναιοσωτηρίου ἐπιδρομῆς τῶν δικηγορῶν εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον πρὸ δύο ἐτῶν ἤτο καὶ ἡ κατασκευὴ ὠρῶν νεκροφόρων ἀμαξῶν καὶ ἡ διοργάνωσις των κατὰ τὰς κηδεῖας. Καὶ ἡ μὲν νεκρομέριμνα αὕτη τοῦ δήμου Ἀθηναίων ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ χάρτου, ὡς πᾶν ὅ,τι ὑπεσχέθη ἡ καθισταμένη ἀρχή. Ἀλλὰ τὸ σχέδιον ὅμως ἐκεῖνο δεικνύει τὸ προνοητικὸν τῶν δημοτικῶν ἀρχόντων, οἵτινες ἐμάντευσαν πράγματι, ὅτι ἐπὶ τῆς ἀρχῆς των θὰ εἴχομεν ἀνάγκην νεκροφόρων ἀμαξῶν καὶ φροντίδας περὶ κηδεῖων.

B

Ὁ ἀρχαιολόγος Μιχαῆλερ ἐδημοσίευσεν, ὡς ἀγγέλλουσιν καὶ ἐφημερίδες μας, κατάλογον τῶν μουσείων τῶν Ἀθηνῶν. Προχθὲς πάλιν μας εἶχεν ἀναγγελεθῆ καὶ ἄλλος τοιοῦτος κατάλογος ὑπὸ Γερμανοῦ καθηγητοῦ καὶ εἰδικῆ περιγραφῆ ὑπὸ Γάλλων σπουδαστῶν τῆς ἐδῶ ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς. Τώρα λοιπὸν περιμένομεν καὶ ἡμεῖς ν' ἀκούσωμεν, ὅτι ὁ κ. Ρουσόπουλος συνέταξε τὸν κατάλογον τοῦ μουσείου Βερολίνου καὶ ὁ κ. Εὐστρατιᾶδης τῶν Παρισίων.

B

Οἱ ἀγνοοῦντες πῶς ἐγένεεν ἡ ἀνεκάλυψις τῆς Ἀμερικῆς ἀπὸ τὸν Κολόμβον θὰ μεταδῶσιν εἰς τὸ θέατρον τοῦ Ἄντρου τῶν Νυμφῶν, ἐν ᾧ, κατὰ τὴν εἰδοποίησιν, γίνεται γνωστὸν πῶς δι' ἐνὸς τυμπάνου καὶ ἐνὸς εἰδώλου ὁ Κολόμβος ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερικὴν καὶ καθυπέταξε τοὺς ἀγρίους.

B

Κύριε σώσον ἡμᾶς! Ὡς εἰμὴ ἤρουν οἱ ἔπαινοι περὶ τῶν σχολείων Ἀθηνῶν ἤρχισαν καὶ οἱ ἔπαινοι περὶ τῶν σχολείων καὶ τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. Κάποιος προχθὲς ἐν τῇ Πρωτῇ ἐπικνεῖ τοὺς κόπους, τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν ἐνδεδεχῆ ἐνασχόλησιν τῆς ἐν Ἰδρῆ δημοδιδασκαλίσεως εἰς τὰς ἐξετάσεις τοῦ σχολείου τῆς ὁποίας εὐχε παραυρεθεῖς ὡς διαβάτης (!!).